

Finanssivalvonta

kirjaamo@finanssivalvonta.fi

Viite: Finanssivalvonnan lausuntopyyntö FIVA 2/02.07.03/2017

Euromaksuasetuksen tulkintaa koskeva lausuntopyyntö

Kiitämme mahdollisuudesta lausua euromaksuasetuksen tulkintaa koskevassa asiassa.

Toteamme aluksi, että ymmärryksemme mukaan Finanssivalvonta ei ole antanut pankeille varsinaisesti ohjeistusta ns. euromaksuasetuksessa 924/2009 tarkoitetun vastaavan kansallisen palvelun määrittämisestä.

Sen sijaan asetuksen tulkinnasta on käyty neuvotteluja Finanssivalvonnan kanssa vuonna 2015 ja Nordealta on tuolloin pyydetty ehdotusta hinnoittelukäytännön muuttamisesta euroalueella tehtyjä nostotapahtumia silmälläpitäen. Nordea on Finanssivalvonnan pyynnöstä tehnyt ehdotuksen Finanssivalvonnalle 22.3.2016 ja toimeenpannut sen myös asiakashinnoittelussa. Nordea huomauttaa, että kyseinen tiedustelu on koskenut ainoastaan ulkomailla tehtyjen nostojen hinnoittelua eikä varsinaisesti kansallista ”on-us” ja ”off-us” hintojen eroja. On valitettavaa, että eräät markkinatoimijat pitävät virheellisesti ilmeisesti näihin keskusteluihin perustuen ulkomaisten nostojen hinnoittelua kansallisena ”off-us” hinnoitteluna ja harjoittavat nyt markkinointia joka aiheuttaa kuluttajille aiheettomasti epäselvyyttä hinnoittelusta.

Koska ns. vierasautomaatteja ei ole aiemmin ollut kotimaassamme merkittävää määrää, ei hinnoittelua koskevalla tulkinnalla ole ollut pankillemme ja asiakkaillemme aiemmin olennaista merkitystä.

Nordea huomauttaa, että euromaksuasetuksen lisäksi sitä sitoo esimerkiksi Kilpailuviraston sitoumuspäätös 18.6.2009¹ koskien kotimaisten vierasautomaattien hinnoittelua, jossa Nordea on sitoutunut hinnoittelemaan asiakkaidensa kotimaiset vierasautomaattinostot ja Otto.-automaattinostot tiliin liitetyillä Visa- ja MasterCard-korteilla keskenään syrjimättömällä tavalla. Nordea sitoutui päätöksen myötä perimään asiakkailtaan kotimaisista vierasautomaattinostoista korkeamman hinnan kuin Otto.-automaattinostoista vain *siinä tapauksessa ja enintään siinä määrin kuin Pankille kotimaisista vierasautomaattinostoista aiheutuvat kustannukset ylittävät Otto.-automaattinostoista sille aiheutuvat kustannukset*. Pankki voi periä kustannuseron lisäksi syrjimättömän ja läpinäkyvän katteen sekä Otto.-automaattinostoista että

---

¹ Sitoumuspäätös Dnro 964/61/07, 18.6.2009 https://www.kkv.fi/globalassets/kkv-suomi/ratkaisut-aloitteet-lausunnot/ratkaisut/kilpailu_asiat/2009/kielto--sitoumus--ja-toimitusvelvoiteratkaisut/r-2007-61-0964.pdf.

Nordea

kotimaisista vierasautomaattinostoista. Tiliin liitetyillä Visa- ja MasterCard -korteilla tehtävät kotimaiset vierasautomaattinostot hinnoitellaan toisiinsa nähden siten, että niissä olevat kustannuserot otetaan huomioon. Sitoumus tarkoitti käytännössä myös sitä, että pankit siirtyivät vierasautomaattinostoissa kokonaan noston määrästä riippumattomaan hintaan.

S-ryhmän ja Nokas CMS Oy:n (Nokas) yhteistyösuunnitelmat automaattiverkoston laajentamisesta muuttavat markkinatilannetta olennaisesti. Käytännössä Nordealle aiheutuu lisääntyvien vierasautomaattinostojen myötä useiden miljoonien lisäkustannukset, koska ainakin osa nyt tehtävistä nostoista siirtyy Automatian järjestelmän ulkopuolelle. Kustannusten nousussa on hyvä huomioida myös se, että nostojen määrä on jatkuvasti ollut laskussa eli automaattinostojen tapahtumakohtaiset kustannukset kasvavat.

Yllämainitun perustella on käsityksemme mukaan hyvä, että Finanssivalvonta selvittää, onko nykyistä Finanssivalvonnan tulkintaa syytä tarkistaa markkinamuutoksen takia.

Lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin vastaamme seuraavaa:

1) Pidättekö Finanssivalvonnan aiempaa ohjeistusta muuttuvaa markkinatilannetta vastaavana?

Jos ohjeistuksella tarkoitetaan Finanssivalvonnan tulkintaa, että millä tahansa automaatilla tehty nostotapahtuma tulisi tulkita euroasetuksen mukaiseksi vastaavaksi kotimaiseksi nostotapahtumaksi, emme pidä tällaista ohjeistusta nykyistä markkinatilannetta vastaavana. Euromaksuasetus koskettaa vain ulkomailla tehtäviä nostoja, eikä kotimaisia off-us nostoja.

2) Millä tavoin vastaava kansallinen maksu olisi perusteltua määrittää muuttuvassa markkinatilanteessa?

Asetuksen tarkoittama vastaava kansallinen maksu tulisi määritellä VISA/Mastercard verkossa tehdyksi ottotapahtumaksi. Automatian ns. on-us verkossa tehty nostotapahtuma ei ole vastaava kansallinen maksu. Näiden tapahtumien erottelu on perusteltua teknisten, toiminnallisten, riskienhallintaan ja kustannuksiin liittyvien syiden takia. Tulkinta vastaa Finanssivalvonnan aikaisempaa näkemystä ja sen perusteella kilpailuvirasto on vahvistanut automaattinostojen kustannuksiin liittyvän sitoumuspäätöksen Nordean osalta.

3) Mitä vaikutuksia eri vaihtoehdoilla olisi?

S-ryhmän ja Nokasin suunnitelman mukaan heidän automaattiverkostosta syntyy varsin laaja (julkisuudessa esitetty arvio n. 300 automaattia). Kyseisen automaattiverkoston nostokulu olisi suomalaisille pankeille merkittävästi korkeampi kuin nykyisen Automatian ylläpitämien verkoston automaattinoston kustannus on.

Koska Visa/MC verkon tapahtumien kustannukset ovat huomattavasti korkeammat Automatian hinnoitteluun verrattuna, muuttuva markkinatilanne luo merkittäviä lisäkustannuksia pankeille. Kustannusvaikutusten takia käteisen saatavuus voi muutoksen myötä jopa heikentyä. Kohonneet kustannukset aiheuttavat painetta myös asiakashinnoittelun tarkasteluun.

Automatian tavoitteena on ollut palvella laajalla automaattiverkolla sekä käteistä nostavia että tallettavia asiakkaita. Automatia on kehittänyt palveluita pitkäjänteisesti mm. tuomalla talletusautomaatit Suomeen vuonna 2013. Automatia on pitänyt automaattiverkostoa yllä myös niillä alueilla, joissa automaattien käyttäminen on vähäistä ja automaattikohtaiset kustannukset eivät tule täysin katettua käyttöön perustuvilla tuotoilla. Julkisuudessa olleiden S-ryhmän antamien tietojen perusteella Nokasin automaatit tullaan sijoittamaan jo entuudestaan vilkkaisiin kohteisiin. Tämä tarkoittaisi, että liiketoimintaa

Nordea

kohdistettaisiin vain kannattavimmille liikepaikoille kun taas yhteiskuntavastuu käteisen jakeluverkoston laajuuden osalta jäisi Automatian vastuulle. Uuden toimijan myötä käteisen käsittelyyn liittyvät kustannukset nousevat ja tämän vuoksi Automatian kyky ylläpitää laajaa käteisen jakeluverkostoa saattaa vaarantua.

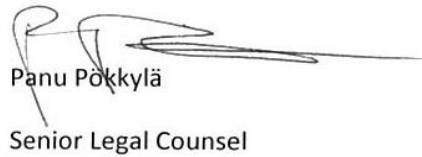
Nordea ei ole tietoinen S-ryhmän ja Nokasin välisistä järjestelyistä. Finanssivalvonnan nykyisellä tulkintalinjalla voi kuitenkin olla vähittäiskauppojen toimintaan ulottuvia markkinavaikutuksia, jos Nokas automaattien kautta pankeilta veloittavat palvelumaksut hyvitetään osittain S-ryhmälle. Mikäli Nokas ja S-ryhmä ovat sopineet tällaisesta tulonjaosta, tarkoittaisi tämä sitä että suomalaisten kuluttajien käteisen käytön kasvavista kuluista syntyvä tulovirta ohjautuu yhdelle vähittäiskaupparyhmälle.

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 2017

NORDEA BANK AB (publ) Suomen sivuliike

Jyri Terämaa
Senior Legal Counsel

Panu Pöykkö
Senior Legal Counsel